

Convenant gepast gebruik van zorg

Beschikbaar geld beter benut

De gezondheidszorg in Nederland is goed. Toch krijgt niet iedereen precies de zorg die hij of zij nodig heeft. Patiënten worden bijvoorbeeld nog te vaak onnodig doorverwezen. Of ze krijgen onnodig dure medicijnen. Anderzijds gebruiken patiënten de middelen die ze krijgen voorgeschreven soms onvoldoende. Ook krijgen sommige zorginnovaties nauwelijks een kans, terwijl andere al gebruikt worden voordat ze zich hebben bewezen. In al deze gevallen is sprake van ongepast gebruik van zorg.

De kosten van de collectieve gezondheidszorg nemen snel toe, sneller nog dan we op grond van de vergrijzing mogen verwachten. We kunnen het ons niet meer veroorloven om dit zo door te laten gaan. We zijn genoodzaakt het beschikbare geld doelmatiger te besteden.

Hoe krijgen wij zicht op de aard en omvang van ongepast gebruik en tot welke verbeteringen zou dat kunnen leiden? Als organisaties die ieder afzonderlijk een belangrijke rol in de gezondheidszorg spelen, beseffen wij terdege dat wij de problemen alleen samen met andere collega-organisaties écht kunnen aanpakken.

Daarover gaat dit convenant gepast gebruik, dat wordt onderschreven door de Nederlandse Patiënten Consumenten Federatie (NPCF), de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG), Zorgverzekeraars Nederland (ZN), DBC-Onderhoud, de Nederlandse Zorgautoriteit (Nza), de Regieraad Kwaliteit van Zorg, ZonMw en het College voor zorgverzekeringen (CVZ).

Gepast gebruik is niet vanzelfsprekend

Ongepast gebruik kost veel geld. Belangrijker nog is dat ongepast gebruik ten koste gaat van de gezondheid van patiënten.

Overbodige zorg kan óók tot bijwerkingen leiden. Patiënten die te weinig zorg ontvangen, kunnen onnodig lang ziek blijven of zijn minder goed te behandelen omdat te lang is gewacht. Hetzelfde gebeurt als patiënten voorgeschreven zorg niet goed gebruiken. Een meer gepast gebruik van de zorg is voor iedereen goed: voor de patiënt in de eerste plaats, want die krijgt precies wat hij nodig heeft, maar ook voor de premiebetaler en uiteindelijk voor iedereen die oog heeft voor de houdbaarheid van een goed stelsel van gezondheidszorg.

De oorzaken van ongepast gebruik zijn talrijk. Het kan dan ook op veel plekken en momenten mis gaan. Wil zorg effectief zijn, dan moet ook alles kloppen: de communicatie tussen zorgverlener en patiënt, de beschikbaarheid van de juiste zorg op het juiste moment, samenwerking tussen zorgverleners en de intentie van alle betrokkenen om steeds het belang van de patiënt centraal te stellen. In de praktijk zijn er allerlei factoren die gepast gebruik van zorg kunnen belemmeren, uiteenlopend van verouderde richtlijnen tot een gebrek aan tijd om erachter te komen wat een patiënt echt mankeert. Soms kan het lonen om overbodige zorg te leveren. Deze financiële prikkels belemmeren gepast gebruik van zorg. Het bevorderen van gepast gebruik is daarom ook een ingewikkelde klus, waar veel partijen bij betrokken zijn.

Van analyse naar actie

Tot nu toe ontbrak het aan overzicht van ongepast gebruik. Om dat hiaat op te vullen hebben wij veertien concrete gevallen geïdentificeerd waar gepaster gebruik van zorg mogelijk is. Het gaat dan bijvoorbeeld ook om succesvolle initiatieven die een bredere verspreiding verdienen. Bij deze concrete gevallen zijn wij nu in staat aan te geven wie wat moet doen om gepaste zorg te realiseren. Onze analyse maakt duidelijk dat hier veel winst valt te behalen.

Wij gaan verder met ons onderzoek naar ongepast gebruik en hopen daar in de toekomst meer algemene conclusies aan te verbinden. Die conclusies kunnen de basis zijn voor structurele

verbetering. Voor het succes van deze aanpak is het noodzakelijk dat alle partijen die voor een goede en houdbare gezondheidszorg staan, betrokken zijn. Wij nodigen iedereen hartelijk uit nieuwe onderwerpen aan te dragen en een actieve rol te spelen in de realisatie van gepast gebruik.

Deze brede aanpak kan ervoor zorgen dat wij resultaten boeken die tot nu toe onmogelijk waren. We doen dat door acties op het gebied van verzekering, financiering, toezicht, richtlijnen, onderzoek, informatievoorziening en voorlichting te combineren.

20 juni 2011

